

*Oponentský posudek na diplomovou práci předloženou k obhajobě na katedře
psychologie FF UK v Praze v září 2008.*

*Téma diplomové práce: **Sémantický obsah mentálních reprezentací a
intencionálních mentálních stavů.***

*Diplomandka: **Kateřina Fibigerová***

Vedoucí práce: Doc. PhDr. Vladimír Kebza, CSc.

Oponent: Doc. PhDr. Lenka Šulová, CSc.

Diplomandka předkládá k obhajobě diplomovou práci na velmi specifické téma, které není dosud v ČR dostatečně pojednáno. Předložená práce je v rozsahu 110 stran včetně rozsáhlého (šestistránkového) seznamu převážně zahraniční literatury. Jedná se o pečlivě vybrané odborné prameny, jejichž seznam je pro čitatele sám o sobě cenný a svědčí o autorčině velmi dobré orientovanosti ve zvoleném tématu a o její schopnosti vyhledat pro svou práci prameny skutečně klíčové a myšlenkově je vhodně uchopit a provázat. DP je doplněna CD-romem s jejím plným textem v elektronické podobě.

Posuzovaná DP je práce teoretická, která se snaží uchopit a propojit dvě významná témata, jimiž jsou mysl a sémantika. K tomuto úkolu bylo nesporně nutné přistoupit interdisciplinárně a to z hlediska psychologie (především kognitivní psychologie), filosofie a lingvistiky. Klíčová otázka, kterou diplomandka řeší je: „*Co je sémantický obsah mentálních reprezentací a intencionálních stavů myslí*“.

Práce je členěna na tři celky. První je věnován sémantické povaze a funkci mentálních reprezentací a intencionálních mentálních stavů. V této části sleduje autorka tři koncepty, kterými jsou znak, mentální reprezentace a intencionalita. Věnuje pozornost snahám tyto koncepty uchopit a popsat, představuje různé analogie v těchto přístupech, celý text je podřízen snaze autorky srozumitelně jednotlivými přístupy provádět čtenáře. V této části si osobně nejvíce cením subkapitol 1.4.1.1. a 1.4.1.2 („*Mysl jako jazyk“ a *Jazyk jako mysl**“) a

to nejen pro kvalitní a zajímavý obsah těchto subkapitol, ale také pro jejich kreativní až hravou formu, za kterou jsou však cítit hluboké znalosti autorky a též šíře jejich vlastních úvah, které mohly umožnit tuto zdánlivou „lehkost“ při uchopení dosti obtížného a stále diskutovaného tématu.

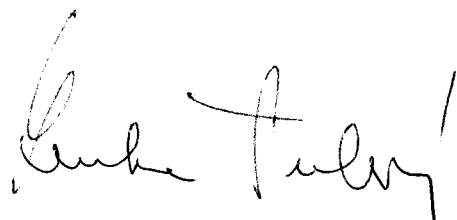
Druhý celek předložené DP je věnován sémantické struktuře mentálních reprezentací a intencionálních mentálních stavů. Lze ho považovat za těžiště celé diplomové práce a také za nejobtížněji zpracovatelný celek. Autorka se zde snaží sledovat obsahové a strukturální paralely ve třech výše jmenovaných konceptech, jimiž jsou znak, mentální reprezentace a intencionalita. Představuje různé modely, které popisuje a snaží se postihnout jejich specifika. V této části více než v ostatních prokazuje vysokou úroveň zpracování odborných pramenů jak po formální, tak po obsahové stránce. V této souvislosti bych měla námitku proti nejednotnému užívání jmen autorů v textu. Příkladně na str. 85 je uveden K. Twardowský a Husserl. Domnívám se, že by bylo vhodné tento přístup sjednotit. Diplomandka pracuje s cizojazyčnými prameny zcela profesionálně, obezřetně je však často uvádí v poznámkách v originálu, aby čtenářům různých vědních disciplin umožnila lepší vhled do sledovaného myšlenkového postupu a zamezila případným terminologickým nejasnostem. V DP uvádí též pro lepší uchopení myšlenek řadu modelů.

Třetí a poslední část DP je část shrnující, která se zaměřuje na podobnosti reprezentačních, intencionálních a sémantických obsahových komponent z hlediska ontologicko-gnozeologických charakteristik. Autorka poctivě přiznává, že se nechce příliš pouštět na půdu filosofie, nicméně v této závěrečné části je schopná celé téma filosoficky zastřešit. Osobně bych velmi přivítala ještě alespoň jednu kapitolu, která by se věnovala výzkumným projektům, jež byly v této oblasti realizovány, i když jich nebylo vzhledem k obtížné uchopitelnosti tématu realizováno mnoho. V rámci ústní obhajoby práce bych proto navrhla téma k diskusi s diplomandkou, které by se tohoto týkalo a které by mohlo případně zahrnout i výzkumné plány diplomandky v této oblasti, jsou-li nějaké.

Celkově lze shrnout, že předložená práce je svým tvořivým, fundovaným a interdisciplinárním způsobem zpracování dosti jedinečná. Jistě naplňuje, ne-li převyšuje, požadavky kladené na DP a jejich formu a obsah. Domnívám se, že právě práce tohoto druhu naplňují pojem „studeo, studere“ (snažit se), od kterého je odvozen pojem „student“. Práci s potěšením **doporučuji k obhajobě s vysoce kladným hodnocením** a domnívám se, že by

bylo velmi žádoucí, kdyby byla jako celek takto publikována. Její publikace by jistě potěšila jak psychology, tak lingvisty a filosofy.

V Praze 5.9.2008

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Lenka Šulová'. The signature is written in a cursive style with some flourishes.

Lenka Šulová